HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ונוחל ומנחיל. מפרש בגמרא: **לחמן שנא.** מפרש בגמרא [ע"ש]: **גבי' אשה.** ומשה כי מהיה זכה וגו' [ויקרא טו] והאי קרא בנדה מדאתני': **כמ עשרה ימים הו'.** ומשה כי מזוב זוב דמה [שם] קא דריש: **תדשה.** משמע כל שהוא מין מדם לפילו קטן כדכתיב (במדבר לא) ונפש אשר לא ידעה משכב זכר שלח לחיים והכא נמי מדם נפשות כתיב: **נפשות.** כל שיש בו נפש: **כנעוריה.** ומשה מל בית מיה כנעוריה כלומר אם דומה לימי נעוריה ומשה ואם לאו לא תשוב: **קרקי תחרון.** דתרוייהו לשיכי: **אנא מפניפין.** מדנקט יוס אחד ולא נקט עובר דוקא נקט: **אמר רב ששת.** האי מאן דעבדי קאי והכא בכהן שהיו לו שתי נשים וגו' ונפש בו: **אחת גרושה.** שהיתה גרושה ועבר ונשאה: **ויש לו בנים משאינה גרושה.** והן כשיש כשרים ועבדים שנפלו להן בירושה מוכלין בתרומה בשפילין דכתיב (ויקרא כב) וכהן כי יקנה נפש קנין כספו וגו': **ויש לו בן יום אחד מן הגרושה.** והוא חלל ואינו לאוי לכהונה ויש לו חלק בעבדים ופוסל את כולן מן התרומה שאין אנו יודעין לאבור מי מגיע לחלקו. ודוקא בן יום אחד דלאוי לירושה אבל כל זמן שלא נולד מוכלין כולן לפין זכייה לעובר: **ולאפוקי מדר' יוסי דאמר.** במסכת יבמות בפרק אלמנה לכהן גדול (דף פז.) יש לו זכייה ואפילו הוא בפעי שאם יהיה כשאר כהונה פוסלה [ו] דקסבר כל זמן שהוא בפעי זה זה הוא וכל שכן האי דבפעי גרושה הוא דאפילו כשיולד לא יהא לאוי: **נאחיו מן האב.** דהא אין ירושה אלא לקרובי האב: **אי בעי מאכוה נירא.** אפי' מעיבא ליה כמאן דליתיה ירמי לאחר מיתת אביהם ואיכו מאי מהני: **ונוחל בנכסי האם.** אם מתה אמו ביום שהוא עובר ואינו יולא לעולם הבא אין אביו נוחל את בנו וכל שכן אחיו שהם מן האב: **ואי בעי מיניה לירתי.** אם רצו האחים לירש את האם בעל כרחו של בן: **אמר רב ששת הנוחל לאחיו מן האב.** ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא ואין הבן יורש את אמו בקבר

ונוחל ומנחיל: נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאכוה לירתי ואי בעי מיניה לירתי אמר רב ששת הנוחל לאחיו מן האב ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא ואין הבן יורש את אמו בקבר

בנעוריה פרט למעוברת. ומשה תמהני מיפוק ליה מוהכא מין לה עין עליה כי היכי דפסלינן בריש המוכר (יבמות נה.): **תלינת מעוברת תמין לו עין עליו וי"ל דהתם לא קתמר אלא עין** והמתן אם יהיה ולד של קיימת אבל לא מיפטרת מן הייבום ומשום דכתיב מין לו וה"ג לא מיפסלה מן התרומה דהכי: **אמר רב ששת הבא במאי עסקינן בבהן שיש לו ב' נשים.** ות"ת למה לי ג' נשים לוקמה בשאשה אחת גרושה ויש לו בן אחד ממנה דדוקא בן יום אחד פוסל ולא עובר ואפילו כל העבדים בשביל כל המשפחה כולה לרבנן דר' יוסי דתניא בפרק אלמנה (דף פז.) ועוד היכא דאיכא ב' נשים ויש לו בן אחד ממנה ואפילו הכי פוסל ולא עובר ואפילו כל העבדים בשביל כל המשפחה כולה לרבנן דר' יוסי דתניא בפרק אלמנה (דף פז.) ועוד תינוק בן יום אחד כו': מנא הני מילי דת"ר [1]איש איש מה ת"ל [2]איש איש לרבות בן יום אחד שמטמא בזיבה דברי רבי יהודה רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר אינו צריך הרי הוא אומר [2]והזב את זובו לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא בין גדול בין קטן לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם כן מה ת"ל איש איש [3]דברה תורה כלשון בני אדם: ומטמא בנגעים: דכתיב [3]אדם כי יהיה בעור בשרו [4]אדם כל שהו: ומטמא בטמא מת: דכתיב [4]ועל הנפשות אשר היו שם נפש כל דהו: וזוקק ליבום: דכתיב [5]כי ישבו אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה אחת בעולם: ופוטר מן היבום: [5]ובן אין לו אמר רחמנא והא אית ליה: ומאביל בתרומה: דכתיב [6]ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו קרי ביה יאכילו בלחמו: ופוסל מן התרומה: [7]וזרע אין לה אמר רחמנא והא אית לה מאי איריא זרע אפילו עובר נמי דכתיב [8]כנעוריה למעוברת צריכי דאי כתב רחמנא וזרע אין לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה ואי כתב רחמנא כנעוריה משום דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה מליא אבל הכא דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה סריקא אימא תיכול צריכא קראי אתרוץ אלא מהניתין מאי אריא בן יום אחד אפי' עובר נמי אמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי נשים אחת גרושה ואחת שאינה גרושה ויש לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד מן הגרושה [9]דפוסל בעבדי אביו מלאכול בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי [10]דאמר עובר נמי פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא: נוחל ומנחיל: נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאכוה לירתי ואי בעי מיניה לירתי [11]אמר רב ששת [12]נוחל לאחיו מן האב [13]ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא [14]ואין הבן יורש את אמו בקבר

[6]א[15]ונוחל ומנחיל [2]וההורגו חייב [3]והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם: **גבי' אשה.** מנהני מילי דת"ר [3]אשה אין לי אלא אשה בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה: בת י' ימים לזיבה: מנא ה"מ דת"ר אשה אין לי אלא אשה בת י' ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה: תינוק בן יום אחד כו': מנא הני מילי דת"ר [1]איש איש מה ת"ל [2]איש איש לרבות בן יום אחד שמטמא בזיבה דברי רבי יהודה רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר אינו צריך הרי הוא אומר [2]והזב את זובו לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא בין גדול בין קטן לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם כן מה ת"ל איש איש [3]דברה תורה כלשון בני אדם: ומטמא בנגעים: דכתיב [3]אדם כי יהיה בעור בשרו [4]אדם כל שהו: ומטמא בטמא מת: דכתיב [4]ועל הנפשות אשר היו שם נפש כל דהו: וזוקק ליבום: דכתיב [5]כי ישבו אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה אחת בעולם: ופוטר מן היבום: [5]ובן אין לו אמר רחמנא והא אית ליה: ומאביל בתרומה: דכתיב [6]ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו קרי ביה יאכילו בלחמו: ופוסל מן התרומה: [7]וזרע אין לה אמר רחמנא והא אית לה מאי איריא זרע אפילו עובר נמי דכתיב [8]כנעוריה למעוברת צריכי דאי כתב רחמנא וזרע אין לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה ואי כתב רחמנא כנעוריה משום דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה מליא אבל הכא דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה סריקא אימא תיכול צריכא קראי אתרוץ אלא מהניתין מאי אריא בן יום אחד אפי' עובר נמי אמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי נשים אחת גרושה ואחת שאינה גרושה ויש לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד מן הגרושה [9]דפוסל בעבדי אביו מלאכול בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי [10]דאמר עובר נמי פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא: נוחל ומנחיל: נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאכוה לירתי ואי בעי מיניה לירתי [11]אמר רב ששת [12]נוחל לאחיו מן האב [13]ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא [14]ואין הבן יורש את אמו בקבר

ואי בעי מיניה לירתי. דכתיב [11]כי ימות אחד מהם ואין לו בן ועבר נחלתו לאחיו: **אמר רב ששת הנוחל לאחיו מן האב.** דכתיב [12]ונתתם לאחיכם בתוך אחיהם: **ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא.** דכתיב [13]ואם אין לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם: **ואין הבן יורש את אמו בקבר.** דכתיב [14]ונתן את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אחוזתו: **ונוחל ומנחיל.** דכתיב [15]והיתה לבני ישראל לחקת משפט: **ההורגו חייב.** דכתיב [2]ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת: **והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם.** דכתיב [3]ואם אין לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם: **גבי' אשה.** מנהני מילי דת"ר [3]אשה אין לי אלא אשה בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה: בת י' ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה: מנא ה"מ דת"ר אשה אין לי אלא אשה בת י' ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה: תינוק בן יום אחד כו': מנא הני מילי דת"ר [1]איש איש מה ת"ל [2]איש איש לרבות בן יום אחד שמטמא בזיבה דברי רבי יהודה רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר אינו צריך הרי הוא אומר [2]והזב את זובו לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא בין גדול בין קטן לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם כן מה ת"ל איש איש [3]דברה תורה כלשון בני אדם: ומטמא בנגעים: דכתיב [3]אדם כי יהיה בעור בשרו [4]אדם כל שהו: ומטמא בטמא מת: דכתיב [4]ועל הנפשות אשר היו שם נפש כל דהו: וזוקק ליבום: דכתיב [5]כי ישבו אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה אחת בעולם: ופוטר מן היבום: [5]ובן אין לו אמר רחמנא והא אית ליה: ומאביל בתרומה: דכתיב [6]ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו קרי ביה יאכילו בלחמו: ופוסל מן התרומה: [7]וזרע אין לה אמר רחמנא והא אית לה מאי איריא זרע אפילו עובר נמי דכתיב [8]כנעוריה למעוברת צריכי דאי כתב רחמנא וזרע אין לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה ואי כתב רחמנא כנעוריה משום דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה מליא אבל הכא דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה סריקא אימא תיכול צריכא קראי אתרוץ אלא מהניתין מאי אריא בן יום אחד אפי' עובר נמי אמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי נשים אחת גרושה ואחת שאינה גרושה ויש לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד מן הגרושה [9]דפוסל בעבדי אביו מלאכול בתרומה ולאפוקי מדר' יוסי [10]דאמר עובר נמי פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא: נוחל ומנחיל: נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן לאחיו מאביו אי בעי מאכוה לירתי ואי בעי מיניה לירתי [11]אמר רב ששת [12]נוחל לאחיו מן האב [13]ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא [14]ואין הבן יורש את אמו בקבר

ואי בעי מיניה לירתי. דכתיב [11]כי ימות אחד מהם ואין לו בן ועבר נחלתו לאחיו: **אמר רב ששת הנוחל לאחיו מן האב.** דכתיב [12]ונתתם לאחיכם בתוך אחיהם: **ודוקא בן יום אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא.** דכתיב [13]ואם אין לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם: **ואין הבן יורש את אמו בקבר.** דכתיב [14]ונתן את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אחוזתו: **ומשום דתנינן שמת כבר נשמעת מכילת העבדים מת העובר נשמעת ולית ליה זכייה: ואי בעי מיניה לירתי דתנינן שמת מהך דבן יום ס' נוחל ומנחיל מבל עובר לא ומשני נוחל את הפס להנחיל לאחים מן האב והשתא מה היתה סברת המקשה דע"כ לריך לומר כדמשני רב ששת דאי לאו הכי תקשה ליה מי בעי מיניה לירות מי בעי מיניה לירות כדמקשה הכא וי"ל דיפרש כמר בריה דרב יוסף שממעט בחלק בכורה מבל עובר לא ולאו משום